

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIC-382/11-C

Název kontrolované osoby: **Základní škola a mateřská škola Vacov**

Sídlo: **Miřetice 38, 384 86 Vacov**

IČO: **70873682**

Identifikátor: **600063208**

Právní forma: **Příspěvková organizace**

Zastoupená: **Mgr. Janem Hartlem**

Zřizovatel: **Obec Vacov, 384 86 Vacov 35**

Místo inspekční činnosti: **Miřetice 38, 384 86 Vacov**

Termín inspekční činnosti: **7. – 10. červen 2011**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a mateřská škola Vacov je spádovou školou. Navštěvují ji děti a žáci z 12 obcí. Vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny.

ZŠ má 9 ročníků v 8 třídách (2. ročník je spojený se 4.). Kapacita je 250 žáků, ke dni inspekce ji navštěvovalo 118 žáků, což je 47,2 % kapacity. V ZŠ pracuje celkem 13

pedagogických pracovníků, z nichž je 100% kvalifikovaných. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s názvem „Česká škola“, kromě 5. ročníku, kde dobíhá poslední rok výuka podle programu Základní škola.

MŠ navštěvuje celkem 52 dětí. Provoz MŠ probíhá od 6:15 hodin do 16:00 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena 200,- Kč měsíčně. V době od poslední inspekce došlo k navýšení počtu dětí, ve školním roce 2005/2006 byla otevřena druhá třída. Předškolní vzdělávání vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) č. j. 32 405/2004-22.

Od poslední inspekční činnosti došlo ve škole k různým změnám. Byla provedena rekonstrukce rozvodů vody, také byl zpracován projekt na celkovou rekonstrukci hlavní budovy. V lednu 2009 proběhla kolaudace školní jídelny. Významné změny bylo dosaženo v modernizaci vybavení (14 nových žákovských stolů a 24 židlí, 2 počítače, 1 interaktivní tabule, zřízení informačního koutku a školení pedagogů zaměřené na využívání počítačového vybavení). Inovací obsahu vzdělávání je především realizace školních vzdělávacích programů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Právnícká osoba vykonávající činnost školy (dále škola) realizuje přijímání dětí a žáků v souladu s platnými předpisy, uplatňuje **rovný přístup ke vzdělávání**. Do MŠ přednostně umísťuje děti v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce. V loňském roce pokryla potřebu rodičů pro umístění dětí do MŠ, po letošním zápisu zbývá umístit 6 dětí. Kritéria pro přijímání k předškolnímu vzdělávání jsou zveřejněna. Škola pravdivě a prokazatelným způsobem informuje veřejnost o vzdělávací nabídce a pravidlech pro přijímání ke vzdělávání prostřednictvím svých webových stránek, besedy s rodiči budoucích žáků 1. ročníku a Zpravodaje Vacovska.

ZŠ má vytvořeny účinné mechanismy k identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP) a žáků nadaných. Přijímá opatření k omezení rizikového chování a k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér. Dbá na zdravý životní styl.

V MŠ nebyly v tomto školním roce identifikovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti mimořádně nadané, MŠ navštěvuje jeden cizinec.

ŠVP ZV je v plném souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), obsahuje všechny povinné identifikační údaje a informace o škole. Stanovené vzdělávací cíle jsou reálné, korespondují s aktuálními trendy a probíhající kurikulární reformou. Vede k rozvíjení klíčových kompetencí žáků, stanoví vhodné postupy a vzdělávací strategie, umožňuje i modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP). Vhodně rozpracovává vzdělávací obsah učiva i průřezová témata. ŠVP ZV byl schválen školskou radou, veřejnosti je přístupný v ředitelně školy. Pro realizaci vzdělávacích záměrů má škola celkově příznivé podmínky. Učební plány jsou dodrženy, disponibilní časová dotace je vhodně využita, na 1. i 2. stupni k rozšíření výuky českého jazyka a matematiky, na 2. stupni jsou ještě disponibilní hodiny využity k posílení výuky cizích jazyků a volitelných předmětů. Organizace vzdělávání odpovídá požadavkům stanoveným právním předpisem.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) je zpracován v požadované struktuře, je v souladu se zásadami RVP PV, je zveřejněn na přístupném místě. Preferuje všestranný rozvoj osobnosti dětí, se zaměřením na ekologickou a environmentální výchovu. Vzdělávací obsah je zpracovaný v podobě integrovaných bloků a podporuje rozvoj klíčových kompetencí dětí.

Organizace vzdělávání a počty dětí a žáků ve třídách jsou v souladu s právními předpisy. Výjimka z počtu dětí v MŠ byla předložena. Škola realizuje vzdělávání podle příslušného ŠVP. ZŠ naplňuje schválené učební plány. Ředitel organizuje vyučování s ohledem na potřeby žáků a finanční možnosti školy (8 žáků plní povinnou školní docházku podle paragrafu 38 školského zákona, 4 žáci jsou integrováni). Orientuje se na zajištění

kvality poskytovaného vzdělávání nejen využíváním moderních metod a forem výuky, realizací školních projektů a projektových dnů, ale i pestrou nabídkou zájmových útvarů a mimoškolních aktivit, podporujících rozvoj žáka a jeho motivaci k celoživotnímu učení. K odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání jsou přijímána odpovídající opatření. Výuka povinných vzdělávacích předmětů je na standardní úrovni, disponibilní hodiny jsou účelně využity. Pracovní doba pedagogických pracovníků **MŠ** je organizována s přihlédnutím k zajištění optimální pedagogické péče a bezpečnosti dětí. Předškolní vzdělávání probíhá podle třídních vzdělávacích programů, které navazují na ŠVP PV. Připomínka směřuje ke složitě organizaci oběda, kultuře stolování a spojování tříd v odpoledních hodinách. Současná organizace stravování nepřispívá k žádoucím návykům a kultuře stolování dětí. Odpolední činnosti nejsou celoročně diferencovány vzhledem k potřebám mladších a starších dětí. Organizace však závisí na počtu provozních a pedagogických pracovníků.

Škola dbá na **účinnou podporu rozvoje osobnosti dětí a žáků**. Sledovaná výuka na 1. stupni **ZŠ** většinou probíhala v klidné, pohodové a pracovní atmosféře, převažovala výuka frontální se zadáváním samostatné práce, vhodně byla zařazena práce skupinová. Žáci uplatňovali ve výuce dovednosti na úrovni dané jejich věkem, dokázali pracovat soustředěně a samostatně, postupovali podle srozumitelných a jasně stanovených instrukcí. Využívané metody sloužily k udržení pozornosti žáků, podporovaly rozvoj žákovských kompetencí vymezených v ŠVP ZV na úrovni jednotlivých ročníků a současně plnily i relaxační funkci. Používané učebnice odpovídaly věku a potřebám žáků, výuka byla většinou podporována názornými pomůckami. Hospitované hodiny na 2. stupni byly zaměřeny na aktivní přístup žáků při získávání nových vědomostí. Důraz byl kladen na vyvozování nových poznatků na základě pozorovaných jevů a logických myšlenkových postupů, praktické činnosti v oblasti přírodovědného vzdělávání formou demonstračních ukázek přispěly k aplikaci teorie v praxi. Frontální výuka byla vhodně střídána se skupinovou prací i prací ve dvojicích, názornost výuky byla podporována využitím didaktických pomůcek. Učivo bylo aktualizováno v souladu se současnými vědeckými poznatky a doplňováno řadou zajímavostí, velmi vhodně byly využity mezipředmětové vztahy. Odpovídající zpětnou vazbu poskytovalo žákům průběžné slovní hodnocení. Pouze v malé míře však byli žáci vedeni k sebehodnocení a sebereflexi, zpravidla chybělo i závěrečné hodnocení výuky. Z hospitační činnosti v **MŠ** a na základě studia dokumentace vyplývá, že vzdělávací nabídka je všestranná, pestrá, odpovídá záměrům předškolního vzdělávání a cílům ŠVP PV. Zohledňuje věk, individuální možnosti a zájmy dětí. Učitelky uplatňují diferencovaný přístup při plnění úkolů, používají přiměřené formy a metody práce, prolínání spontánního a řízeného programu. Děti jsou přiměřeně samostatné v pracovních a sebeobslužných činnostech, v běžných situacích komunikují bez zábran a ostychu. Některé starší děti vystupují sebevědomě a jistě, ale zachovávají základní společenské návyky. Úroveň poznání, slovní zásoby a komunikačních dovedností odpovídá danému věku dětí. Přetrvávajícím problémem některých starších dětí je správná výslovnost a držení tužky. Děti prokazovaly při cvičení ve třídě i při sportovně – relaxačních činnostech na zahradě pohybovou zdatnost, obratnost a orientaci v prostoru, ale i tvořivost a fantazii při spontánních hrách. Děti mají mezi sebou vytvořeny pěkné vzájemné vztahy, jsou vedeny k dodržování pravidel vzájemného soužití a k ohleduplnosti. Starší děti se dokážou dohodnout na společné práci, postupu, pravidlech hry.

Při inspekčních hospitacích v **ZŠ** byly mimo jiné posuzovány aktivity žáků zaměřené na **rozvoj** jejich čtenářské, matematické, přírodovědné a sociální **gramotnosti**. Ve sledovaných hodinách žáci plnili zadávané úkoly a zpracovávali předávané informace. Během opakování učiva i při vyvozování nově probírané látky vyučující využívali předchozích znalostí žáků i jejich vlastních zkušeností. Při práci s textem byli žáci vedeni k přemýšlení, vyučující ověřovali jeho porozumění. **MŠ** rozvíjí elementární základy klíčových kompetencí

a jednotlivých **gramotností** (čtenářské, matematické, sociální, přírodovědné) potřebných pro další vzdělávání. Poznání dětí rozšiřují i další aktivity s kulturním, poznávacím a sportovním zaměřením. Děti se zúčastňují kulturního dění v obci, jsou vedeny k dodržování místních tradic a k sounáležitosti se životem obce, seznamují se s prací dospělých ve svém okolí. Učitelky přiměřeně rozvíjejí dovednosti předcházející čtení, psaní a předmatematické dovednosti především u dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Zdokonalují a procvičují jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku, rozvíjejí slovní zásobu, komunikaci, fonemický sluch. Zařazují průběžně logopedickou prevenci. Prostřednictvím externích logopedických asistentek a spoluprací s klinickou logopedkou i rodiči usilují o správný mluvní projev dětí. I přes toto úsilí přetrvávají u některých dětí vady výslovnosti. Učí se chránit faunu i floru, nejbližší okolní prostředí, prakticky poznávají význam třídění odpadů.

ZŠ průběžně **sleduje a analyzuje výsledky** vzdělávání, informuje o nich ve Výroční zprávě o činnosti školy a ve vlastním hodnocení. Ověřuje výsledky vzdělávání prostřednictvím svých vnitřních evaluačních nástrojů (závěrečné písemné práce z českého jazyka a z matematiky). Nadanější žáky učitelé podporují, pracují s nimi individuálně, zapojují je do předmětových olympiád, dalších soutěží. Učitelky **MŠ** hodnotí rozvoj vědomostí a dovedností dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech, uplatňují pedagogickou diagnostiku. Výsledky vzdělávání hodnotí v týdenních intervalech, pololetní a závěrečné hodnocení předškolního vzdělávání je obsahem jednání pedagogický porad. Zaměřují se na děti v posledním roce před nástupem povinné školní docházky a na děti s odklady školní docházky. Zajišťují podporu dětem s riziky neúspěšnosti. Výsledky předškolního vzdělávání jsou projednávány v pedagogických poradách a jsou obsahem „Hodnocení školy“ za školní rok 2009-2010.

Škola sleduje **efektivitu a úspěšnost školních systémů** v oblasti BOZ – v období posledních 3 let byly průměrně evidovány 3 drobné úrazy bez odškodnění za školní rok.

Hlavní výsledky vzdělávání dětí a žáků jsou v souladu s požadavky příslušného rámcového vzdělávacího programu a odpovídají individuálním možnostem jednotlivců, podporují rozvoj jejich osobnosti. Oblast výsledků vzdělávání dětí a žáků je ve škole sledována na požadované úrovni.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Škola splňuje formální podmínky. Platná zřizovací listina je v souladu se skutečností. Ředitel je splňuje předpoklady pro výkon funkce.

Ředitel školy plní povinnosti dané § 164 a § 165 školského zákona. Zřídil pedagogickou radu. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry rozvoje školy. Strategie školy je jasná a srozumitelná, stanovuje priority vedoucí ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování školních vzdělávacích programů. Na strategickém řízení a vlastním hodnocení se podílejí další pracovníci školy, ve vnitřních normách (např. školní řád) jsou dobře popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání, jejich dodržování se pravidelně monitoruje a vyhodnocuje na jednáních pedagogické rady. Škola má vypracované plány k minimalizaci rizik neúspěšnosti žáků, především uplatňováním individuálního přístupu směřuje k jejich naplňování. Ve vnitřních dokumentech školy je zpracována prevence rizikového chování, výskytu šikany a zneužívání návykových látek. Vhodně zvolenými programy a besedami v součinnosti s důsledností třídních učitelů se tyto nežádoucí jevy daří eliminovat. Za vedení MŠ zodpovídá zkušená učitelka s dlouholetou praxí v oboru. Svědomitě plní vymezené pracovní povinnosti, které na ni delegoval ředitel školy. Povinná dokumentace MŠ je vedena v souladu s ustanovením školského zákona.

Spolupráce s partnery přispívá k rozvoji školy, zkvalitnění vzdělávání a k širší vzdělávací nabídce. Škola spolupracuje nejen se zákonnými zástupci dětí a žáků, ale také s řadou institucí, firem a osobností, které podporují její rozvoj (PPP Strakonice, Prachatice, Referát sociálních věcí, Policie ČR, Městská policie Vimperk, místní knihovna, Základní umělecká škola Stachy, Chráněná krajinná oblast Šumava, Sokol Vacov, Hasiči Vacov, Domov důchodců Pravětín). Důležitým partnerem zajišťujícím materiální a finanční podporu je zřizovatel, k realizaci záměrů školy svou podporou přispívá rovněž školská rada. Na veřejnosti se škola prezentuje organizací řady kulturních a společenských akcí a publikací své činnosti v místním tisku. Vedení školy úspěšně spolupracuje s okolními školami (organizace společných aktivit, semináře dalšího vzdělávání, společná metodická setkání k výměně informací). MŠ uplatňuje běžné formy spolupráce s rodinou, nabízí rodičům možnost využít adaptační období pro nově přijaté děti. Podává rodičům informace ze života školy, zveřejňuje výsledky prací dětí z výtvarných pracovních aktivit, seznamuje rodiče s týdenním obsahem předškolního vzdělávání. MŠ pořádá různé akce pro děti, při nichž se rodiče mají možnost zapojit při jejich organizaci. Vedoucí učitelka hodnotí spolupráci jako velmi dobrou. Spolupráce MŠ se ZŠ se soustřeďuje převážně na plynulý přechod dětí do základní školy (návštěvy žáků 1. ročníku v MŠ, návštěvy předškoláků v ZŠ, účast na společných akcích koncerty, divadla).

Ředitel sleduje **personální rizika** a přijímá opatření k jejich odstranění v souladu se závěry vlastního hodnocení školy. Ve škole pracuje celkem 16 pedagogických pracovníků, z toho v ZŠ 13 a 3 v MŠ. V současné době pracují v MŠ 3 kvalifikované učitelky a 1 pracovnice na dohodu o provedení práce v odpoledních hodinách. Vedení školy tvoří ředitel, jeho zástupce a vedoucí učitelka MŠ, za provoz školní jídelny odpovídá vedoucí školní jídelny. Vzhledem k velikosti školy je důraz na řídicí práce kladen na téměř každodenní pravidelný dialog se všemi zaměstnanci. Výchovná poradkyně řeší problémy integrovaných žáků a žáků se specifickými poruchami učení, radí vycházejícím žákům a jejich rodičům při přechodu na střední školy. Zároveň plní úkoly prevence rizikového chování uplatňováním Minimálního preventivního programu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno podle finančních a časových možností školy, učitelky MŠ se mohly zúčastňovat jenom výjimečně vzhledem k zajištění provozu a personálnímu obsazení školy (poslední doklad ze vzdělávací akce je z roku 2008).

Materiální podmínky pro vzdělávání jsou systematicky vylepšovány. V ZŠ je 9 kmenových učeben a 4 odborné učebny. Ve škole jsou umístěny dvě tělocvičny. Velká tělocvična nemá vytápění a je pro využití v zimních měsících nevhodná. Vybavení tělocvičným náradím je velmi skromné. Před školou je možné využít nově vybudované sportovní hřiště. Počítačová učebna je vybavena počítači s připojením na internet a jednou interaktivní tabulí. Třídy jsou prostorné, světlé a jsou postupně vybavovány novým nábytkem a podlahovou krytinou. MŠ má velmi dobré prostorové podmínky pro činnost obou tříd, poskytuje dětem bezpečné prostředí pro vzdělávání. 2. třída je vybavena odpovídajícím dětským nábytkem, v 1. třídě je třeba zajistit kvalitní stoly. Zakoupena byla lehátka pro jednu třídu a nábytek do jedné šatny. Ostatní nábytek hlavně v 2. třídě, je starší, opotřebovaný. Probíhá průběžná obnova hraček hlavně díky sponzorům. Stagnuje inovace učebních pomůcek, chybí náradí pro tělovýchovné činnosti. MŠ je dobře vybavena dětskými knihami a encyklopediemi, potřebami pro výtvarné, pracovní, hudební činnosti včetně didaktické techniky. V současné době nemá vedoucí učitelka funkční počítač. Pro potřeby učitelek jsou k dispozici metodické materiály i aktuální odborná literatura. Školní zahradu se podařilo v roce 2008 doplnit o nové sportovní a herní prvky. Revize zahrady je pravidelně prováděna.

Finanční podmínky školy k zabezpečení ŠVP byly hodnoceny za tříleté období. Financování výdajů bylo vícezdrojové. Rozhodující zdroj představovala dotace ze státního rozpočtu včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních

rozvojových programů, a to především na posílení mzdových prostředků a související zákonné odvody, ostatní platby za provedenou práci, učební pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů. Druhým zdrojem příjmů byl příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů. Ve sledovaném období výše finančních prostředků umožňovala škole nákup učebnic a učebních pomůcek na standardní úrovni. Další finanční prostředky škola zajistila svou doplňkovou činností. V roce 2009 získala také prostředky z Evropské unie na realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Tyto prostředky jsou čerpány průběžně v období od 1. 4. 2009 do 30. 3. 2012. Poskytnuté dotace státního rozpočtu se v roce 2010 meziročně snížily, jejich výše byla ale dostačující k pokrytí potřeb souvisejících s realizací ŠVP. Hospodárným využíváním finančních prostředků si škola zajišťuje předpoklady pro svou činnost a další rozvoj. Takto nastavené rozpočty umožnily škole realizaci ŠVP.

Škola ke své činnosti a k dalšímu rozvoji využívá různé školní systémy. Jedná se především o vlastní hodnocení, systém vnitřní kontroly, informační a komunikační systém, poradenství a strategická partnerství. Tyto systémy jsou funkční, což dokazují především výsledky dětí a žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

Od poslední inspekce byla provedena modernizace části materiálního vybavení školy.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Školní vzdělávací programy pro základní i předškolní vzdělávání jsou zpracovány plně v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Ve sledovaném průběhu vzdělávání byla zaznamenána převážně pozitivní zjištění. Pedagogičtí pracovníci v souladu se ŠVP inovují metody a formy práce. Škola cíleně rozvíjí osobnost dětí a žáků, zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce, soustavně a cílevědomě vytváří zdravé a bezpečné prostředí.

Při poskytování vzdělávání škola postupuje v souladu s příslušnými právními předpisy a podle schválených učebních dokumentů. Úroveň výsledků vzdělávání vzhledem k požadavkům rámcových vzdělávacích programů je odpovídající.

Finanční prostředky efektivně využívá v souladu s prioritami školy. Přidělené prostředky ze státního rozpočtu používá v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Pozitiva:

- *logopedická prevence a rozvoj grafomotoriky v MŠ*
- *spolupráce MŠ s rodiči*
- *oblast ekologie*
- *využívání možností projektů v ZŠ*

Příležitosti pro další rozvoj:

- *širší používání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků*
- *účast učitelek MŠ na DVPP*
- *doplnění tělovýchovného náradí*
- *změna organizace vydávání obědů v MŠ*
- *inovace učebních pomůcek*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 29. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

.....

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka

.....

Mgr. Ludmila Hadravová, školní inspektorka

.....

Mgr. Bc. Hana Řežábková, školní inspektorka

.....

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

.....

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy:

Ve Vacově dne

(razítko)

Mgr. Jan Hartl, ředitel školy

.....